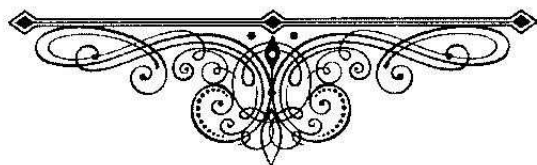

کلمات حکمت آمیز

گردآوری و نویسنده :

ایب علی محمدی

شازند ۱۳۹۷

شناسنامه کتاب :

سرشناسه	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
عنوان قراردادی	: Ali ibn abi-Talib, Imam I, 600-661'
عنوان و نام پدیدآور	: نهج البلاغه . فارسی - عربی . برگزیده
مشخصات نشر	: کلمات حکمت آمیز / گردآوری: نایب علی محمدی.
مشخصات ظاهری	: شازند: سخن دانشجو، ۱۳۹۷.
شابک	: [۴] ، ۳۰۴ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: 978-600-99760-1-0
یادداشت	: فیبا
موضوع	: کتابنامه: ص. ۲۰۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - خطبه ها
موضوع	: *Public speaking - Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. - کلمات قصار
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 - Quotations
شناسه افزوده	: محمدی، نایب علی، ۱۳۲۵ -
رده بندی کنگره	: BPTA/۰۴۲/م۳.۵۸ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۱۳۳۱۱

کلمات حکمت آمیز

گردآورنده و نویسنده : نایب علی محمدی

ناشر : انتشارات سخن دانشجو (مرکزی ، شازند ، خیابان شهید بهشتی ، بلاک ۴۲)

طراحی جلد و صفحه آرایی : مهدی رحمتی

ویراستاری : مهدی رحمتی

حروف چینی و تایپ : ن. رحمتی

چاپ و صحافی : شازند ، چاپ و صحافی دانشجو

نوبت و تاریخ چاپ : چاپ اول ۱۳۹۷

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

پست الکترونیک : S_Rahmati17@yahoo.com

حق چاپ محفوظ است

قیمت : ۳۰۰/۱۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۷۶۰-۱-۰ ISBN :

سخن ناشر :

بدون شک مهمترین هدف ناشر نشر و پخش آثار فرهنگی، علمی، تاریخی، هنری، ملی و ... در جامعه خود بوده و مهمترین ابزار او جهت رسیدن به این هدف ارزشمند کتاب و کتابخوانی می باشد تا به کمک آن به ترویج علم و فرهنگ و در نتیجه رشد و اعتلای جامعه خود پردازد. این هدف به سادگی میسر نمی گردد مگر اینکه قبل از آن زمینه لازم فراهم شده باشد. بطور مثال در دنیای امروز نیاز است که ناشرین و تولیدکنندگان آثار فرهنگی محتوای اثر تولیدی خود را سنجیده و ارزیابی نموده و سپس اقدام به تولید و نشر آن نمایند. این ارزیابی خود نیازمند یک رویه ی کارشناسی شده و استوار بر حقایق موجود در جامعه می باشد. اگر این امر صورت نگیرد، از یک سو با وجود هزینه های بالای تولید محصول و از سوی دیگر بازار فروش نابسامان، تولید محتوای فرهنگی نتیجه مطلوبی در پی نخواهد داشت. حال اگر اثری خارج از این اصول و پروسه بصورت کارشناسی نشده و غیر تخصصی تولید و در جامعه ترویج گردد، به عنوان نمونه حالت ذیل خارج نخواهد بود. حالت اول اینکه بدون شک این اثر فارغ از داشتن یا نداشتن پتانسیل فرهنگی، از نظر اقتصادی و استقبال عمومی با شکست مواجهه می گردد و تنها به یک اثر ناموفق و خانوادگی تبدیل می شود و حالت دوم اینکه این اثر شکست اقتصادی نمی خورد و ولو آنکه استقبال عمومی داشته باشد و یا نداشته باشد. حالت دوم صورت نمی پذیرد مگر اینکه کارشناسان های صورت گرفته قبل از تولید همگی جهت دار و پیرو سیاست های مشخصی باشند، لذا حامیان آن سوگیری هزینه های تولید آن اثر را پرداخت نموده اند. پس این اثر نمی تواند منجر به رشد فرهنگی جامعه کلان گردد بلکه در خدمت تبلیغات و رشد جامعه ی خرد که هزینه های آن را پرداخت نموده اند می باشد. چنانچه در جامعه ای حالت دوم تنها به گروهی خاص اختصاص داشته باشد و دیگران از آن محروم باشند، آینده علمی و فرهنگی آن ملت در خطر خواهد بود زیرا آثار تولیدی با محتوای تبلیغاتی جایگزین آثار علمی و فرهنگی می گردد.

حال جهت اعتلای فرهنگ یک جامعه وظیفه کدام است؟ آیا تنها گروهی کوچک این وظیفه را به عهده دارند؟ بدون شک برای رسیدن به آن بسیجی همگانی لازم می باشد. عموم مردم، ناشرین، تولیدکنندگان آثار فرهنگی و مدیران مسئول جامعه در آن می بایست نقش داشته باشند. این امر میسر نخواهد شد مگر اینکه همه اعضای یک جامعه به پا خیزند.

در نگاهی خلاصه عموم مردم موظف هستند تا نیازهای فرهنگی روز خود را بشناسند. آنها باید آگاه شوند که در دنیای متمدن و پیشرفته امروز سبک های قدیمی دیگر جایی

نخواهند داشت. زندگی بر اساس تقلیدهای کورکورانه، عادت های تکراری و نابجا، خرافی زیستن، سکون و ایستایی، روش های غیر علمی و بدون منطق و ... نه تنها برای آنها رشد و بهبودی حاصل نخواهد کرد بلکه مانع از سعادتمندی آنها می گردد. در مقابل و با نگاهی دقیق به موفقیت ها و پیشرفت های دنیای امروز خواهیم دید که روش های علمی و تجربی، پویایی، خلاقیت، تحرک، پیروی از الگوهای قانونمند و با منطق جایگزین اصولهای غیرعلمی و تصورات باطل شده اند. امروزه موفقیت یک جامعه در گرو تفکرات و باورهای عموم مردم آن جامعه می باشد. مادامی که رفتار مردم صحیح و بر اساس اصول علم روز صورت پذیرد پیروزی هم حاصل خواهد شد.

نقش ناشرین و تولید کنندگان آثار فرهنگی در رشد و اعتلای فرهنگ آن جامعه بسیار تاثیر گذار است. حال که مردم نیاز خود را به اصول رفتاری جدید به درستی شناخته و آن را طلب می کنند، ناشرین موظف هستند تا این خواسته را شناسایی نموده و نسبت به تولید و ترویج آثار علمی و فرهنگی فرخور جامعه پاسخ دهند. همچنین ناشرین موظف هستند از فنون و تکنولوژی های جدید آگاه گردند و در سطح کیفی بالا، آثار خود را تولید و ترویج دهند.

در نهایت مسئولین و مدیران فرهنگی علمی هستند که برای عملی شدن ترویج و اعتلای فرهنگ جامعه خود اقدامات لازم را انجام می دهند. وظیفه آنها مشخص نمودن نقشه کلی راه و بوجود آوردن بستر لازم و حمایت های عالمانه و متخصصانه از ناشرین و تولید کنندگان آثار می باشد. آنها باید روش های علمی و تخصصی جایگزین روشهای متعصبانه و قدیمی نمایند و با ایجاد فضایی سالم، پویا، اخلاق گر و بدون اعمال محدودیت های نابجا زمینه را برای رشد نشر و ترویج آثار فراهم نمایند. همچنین آنها باید زمینه را برای رشد همه جامعه مهیا کنند نه فقط برای رشد گروهی خاص از افراد جامعه.

در پایان و در نتیجه اینکه شکوفایی فرهنگی امکان نمی پذیرد مگر آنکه همه اجزای جامعه هماهنگ و یکپارچه با هم مسیر را شناسایی و تعریف نمایند و در آن حرکت کنند، در غیر اینصورت برای آن ملت چیزی جز هدر رفتن سرمایه های انسانی و اقتصادی، بی عدالتی و عقب ماندگی فرهنگی باقی نخواهد ماند.

صفحه	عنوان
۱.....	مقدمه
۲.....	کلمات حکمت آمیز شکر نعمت
۳.....	کلمات حکمت آمیز در باب پیدایش زمین
۵.....	برخی از خطبه‌های حضرت علی (ع) درباره آفرینش آسمانها
۶.....	برخی از خطبه حضرت علی (ع) در باب ملائکه
۷.....	کلمات حکمت آمیز در خلقت آدم
۹.....	کلمات حکمت آمیز در باب مرکز آدم
۱۰.....	خطبه حضرت علی (ع) در باب روزگار
۱۲.....	خطبه ۱۶ ساله بان حضرت علی (ع) در ذکر حج
۱۳.....	کلمات حکمت آمیز در باب صفین
۱۵.....	کلمات حکمت آمیز در باب آل پیغمبر
۱۵.....	خطبه شریفه در حق منافقین
۱۷.....	کلمات حکمت آمیز در باب راز و نیاز
۲۳.....	از خطبه‌های حضرت علی (ع) در نکوهش کثی
۲۵.....	کلمات حکمت آمیز در باب فریب دنیا
۳۰.....	خطبه ۱۳ حضرت علی (ع) تقوی و دوری از دنیا و نزدیکی به آخرت
۳۴.....	خطبه‌های حضرت علی (ع) در طلب باران
۳۸.....	از سخنان حضرت علی (ع) در نکوهش یاران
۳۸.....	خطبه ۱۱۸ سخنان حضرت علی (ع) در ستایش یاران
۴۰.....	خطبه ۱۱۹ سخنان حضرت علی (ع) در مدح خود و ائمه طاهرين
۴۳.....	خطبه ۱۲۱ سخنان حضرت علی (ع) به خوارج در نهروان
۴۶.....	خطبه ۱۲۲ سخنان حضرت علی (ع) :
۴۶.....	خطبه ۱۲۳ سخنان حضرت علی (ع) در نکوهش یاران:
۴۷.....	خطبه ۱۲۴ سخنان حضرت علی (ع) از جهاد در راه خدا
۴۹.....	خطبه ۱۲۵ سخنان حضرت علی (ع) در حکمت ابوموسی و عمر و عاص

- خطبه ۱۲۶ سخنان حضرت علی (ع) ۵۱
- خطبه‌های ۱۲۷ سخنان حضرت علی (ع) در باب خوارج ۵۲
- خطبه ۱۲۹ سخنان حضرت علی (ع) درباره ترازوها ۵۵
- خطبه ۱۳۱ سخنان حضرت علی (ع) در نکوهش اصحاب و اوصاف خویش ۵۷
- خطبه ۱۳۲ حضرت علی (ع) در ستایش یزدان ۵۸
- خطبه ۱۳۴ از سخنان گرانبهای حضرت علی (ع) ۶۲
- خطبه ۱۳۸ سخنان حضرت علی (ع) در آشوب آخرالزمان رخ می‌دهد ۶۲
- خطبه ۱۴۰ سخنان حضرت علی (ع) در نهی از غیبت مردم ۶۴
- خطبه ۱۴۱ سخنان حضرت علی (ع) در فرق بین حق و باطل ۶۵
- خطبه ۱۴۲ سخنان حضرت علی (ع) در تمیز بین سخی و بخیل ۶۶
- خطبه ۱۴۳ سخنان حضرت علی (ع) در طلب باران ۶۷
- خطبه ۱۴۴ سخنان حضرت علی (ع) در فضائل و مناقب ائمه ۶۹
- خطبه ۱۴۵ سخنان حضرت علی (ع) در پی ثباتی دنیا ۷۲
- خطبه ۱۴۶ سخنان حضرت علی (ع) ۷۳
- خطبه ۱۴۷ سخنان حضرت علی (ع) در حال مردم آخرالزمان ۷۴
- خطبه ۱۴۹ سخنان حضرت علی (ع) پس از ضربت زان او بلجم ۷۸
- خطبه ۱۵۰ سخنان حضرت علی (ع) در فتنه و آشوب و پشامدهای سخت ۸۱
- خطبه ۱۵۱ حضرت علی (ع) در ستایش حضرت رسول (ص) ۸۵
- خطبه ۱۵۲ سخنان حضرت علی (ع) در توحید و صفات خداوند ۸۸
- خطبه ۱۵۳ سخنان حضرت علی (ع) در پند و اندرز به مردم ۹۵
- خطبه ۱۵۴ حضرت علی (ع) در ستایش ذات مقدس حق تعالی و آفرینش شب پره ۱۱۶
- خطبه ۱۵۵ حضرت علی (ع) درباره اهل بصره و پیشامدهای سخت و دشوار ۱۱۸
- خطبه ۱۵۶ حضرت علی (ع) تقوا و پرهیزکاری و ترغیب به سوی آخرت ۱۲۴
- خطبه ۱۵۷ حضرت علی (ع) در نعت رسول اکرم و وصف قرآن کریم ۱۲۸
- خطبه ۱۵۸ حضرت علی (ع) حسن معاشرت و مهربانی خویش ۱۳۰
- خطبه ۱۵۹ سخنان حضرت علی (ع) در توصیف خداوند تبارک و تعالی ۱۳۰
- خطبه ۱۶۱ حضرت علی (ع) پاسخ یکی از اصحاب در جنگ صفین ۱۴۲

- خطبه ۱۶۲ سخنان حضرت علی (ع) در ذکر و اوصاف خداوند سبحان ۱۴۴
- خطبه ۱۶۳ از سخنان حضرت علی (ع) در گله مردم از رفتار عثمان ۱۴۷
- خطبه ۱۶۴ حضرت علی (ع) در شگفتی آفرینش طاوس ۱۵۰
- خطبه ۱۶۵ حضرت علی (ع) در اندرز و پند به یاران ۱۵۷
- خطبه ۱۶۶ از سخنان حضرت علی (ع) در آغاز خلافتش ۱۵۹
- خطبه ۱۶۷ از سخنان حضرت علی (ع) در خلافت و بیعت با ایشان ۱۶۱
- خطبه ۱۶۸ از سخنان حضرت علی (ع) در هنگام رفتن اصحاب جمل به بصره ۱۶۲
- خطبه ۱۶۹ سخنان حضرت علی (ع) وقتی که نزدیک بصره رسید ۱۶۴
- خطبه ۱۷۰ سخنان حضرت علی (ع) در صفین عازم ملاقات لشکر شام شد ۱۶۵
- خطبه ۱۷۱ از سخنان حضرت علی (ع) در اوصاف باری تعالی ۱۶۶
- خطبه ۱۷۱ حضرت علی (ع) در مدح رسول اکرم ۱۷۱
- خطبه ۱۷۳ از سخنان حضرت علی (ع) به طلحه ابن عبیدالله ۱۷۶
- خطبه ۱۷۴ و سخنان حضرت علی (ع) در اندرز به مردم و معرفی خویش ۱۷۷
- خطبه ۱۷۵ حضرت علی (ع) پس از وادارن به مردم و فضائل قرآن کریم ۱۷۹
- خطبه ۱۷۶ سخنان حضرت علی (ع) با خراج در جنگ نهروان ۱۸۸
- خطبه ۱۷۷ از سخنان گوهریار حضرت علی (ع) ۱۸۹
- خطبه ۱۷۸ از سخنان حضرت علی (ع) در اسخ و ذغلب یمانی ۱۹۱
- خطبه ۱۷۹ حضرت علی (ع) در نکوهش یاران خویش ۱۹۲
- خطبه ۱۸۱ حضرت علی (ع) در توصیف قدرت و توانایی خداوند متعال ۱۹۵
- خطبه ۱۸۲ حضرت علی (ع) در ستایش خداوند تبارک و تعالی ۲۰۴
- خطبه ۱۸۴ سخنان حضرت علی (ع) در اوصاف اهل تقوای و پروردگاری ۲۱۳
- خطبه ۱۸۵ سخنان حضرت علی (ع) در اوصاف منافقان و دورویان ۲۱۹
- خطبه ۱۸۶ حضرت علی (ع) در ستایش خداوند یکتا و وصف محمد مصطفی (ص) ۲۲۱
- خطبه ۱۸۸ حضرت علی (ع) خویشاوندی به رسول خدا و اولویتش به خلافت ۲۲۵
- قسمتی از خطبه ۱۸۹ سخنان گوهریار حضرت علی (ع) ۲۲۹
- خطبه ۱۹۰ از سخنان حضرت علی (ع) سفارش به نماز و زکات و اداء امانت ۲۳۳
- خطبه ۱۹۱ سخنان حضرت علی (ع) دفع توهم معاویه در تدبیر امور ۲۳۷

خطبه ۱۹۲ سخنان حضرت علی (ع) در تشویق مردم به پشتیبانی از حق	۲۳۸
خطبه ۱۹۳ از سخنان حضرت علی (ع)	۲۳۹
خطبه ۱۹۴ سخنان حضرت علی (ع) در ناپایداری جهان	۲۴۲
خطبه ۱۹۵ سخنان حضرت علی (ع) توشه برداری برای سفر آخرت	۲۴۳
خطبه ۱۹۶ سخنان حضرت علی (ع) پرخاش طلحه و زبیر در بیعت با آن حضرت	۲۴۴
خطبه ۱۹۷ سخنان حضرت علی (ع) برخی یارانش که اهل شام را در جنگ صفین ناسزا گفتند	۲۴۶
خطبه ۱۹۸ از سخنان حضرت علی (ع) در صحنه پیکار در صفین	۲۴۷
خطبه ۱۹۹ از سخنان حضرت علی (ع) به یارانش که در امر حکومت بر وی شوریدند	۲۴۹
خطبه ۲۰۰ سخنان حضرت علی (ع) در بصره به عیادت علاء ابن زیاد حارثی	۲۵۱
خطبه ۲۰۱ سخنان حضرت علی (ع) در پاسخ سلیم ابن قیس بلالی	۲۵۳
فصل اول در باب پند و اندرز	۲۵۶
فصل دوم در بیان آدمی کجاست این ظاهر و نفس	۲۵۸
فصل سوم در شناختن نفس	۲۶۰
فصل چهارم در حقیقت آدمی	۲۶۲
فصل پنجم در مسافرت جنبه روحانیت به عالم غلا و عالم بود	۲۶۴
فصل ششم در بیان لذت و محنت روح و بدن	۲۶۶
فصل هفتم بیماری روح	۲۶۷
فصل هشتم در حصول ملکات نفسانی به تکرار اعمال	۲۷۳
در کتاب کشکول منتظری یزدی	۲۷۵
منابع	۳۱۰

مقدمه

الهی به امید و یاری تو شروع می کنم به نوشتن کتاب حکمت آمیز حضرت مولا متقیان علی بن ابیطالب علیه السلام.

خداوندا از تو یاری می خواهم و به تو پناه می برم، خداوندا تنها تو را می پرستم، من را به راه راست هدایت فرما تا بتوانم این جلد کتاب حکمت آمیز را به پایان برسانم.

«از شخص دانا و خرسندی پرسیدند که : ادب از که آموختی؟ فرمود : از بی ادبان.

پرسیدند: چرا؟

فرمود: دیدم و شنیدم که ادب و نالایق کارهای ناشایسته انجام دادند و من عاقبت بد آن را دیدم و به سود آمدم.

کسی که بدخویی پیشه کند خویش را به مذاب افکنده است.

غضب آتشی افروخته است که هر کس رلانه حکم او را بیفشاند ایمن شود و اما اگر رهایش کند اول صاحبش را بسوزاند.

هر کسی که نیکویی در حق مردم کند با خود نیکویی کرده است و اما هر کس بدی در حق مردم کند با خود بدی کرده است.

مالی که سود نکند آخرت تو را، یعنی از مالت استفاده خیر نکنی، زوال است.»